

Botilbud til yngre demente

Susanne Juel Pedersen, leder i AC Huset, Københavns Kommune

Etablering af afdeling for yngre borgere med demens på Plejecenter Klarahus, Københavns Kommune

I Københavns Kommune vurderes antallet af yngre med demens at være omkring 500.

I takt med at antallet af mennesker med en demenssygdom forventes at stige de kommende år, vil der opstå øget behov for specialiserede tilbud. I forhold til gruppen af yngre mennesker under 65 år, er der behov for målrettede plejeboligtillbud, der imødegår deres

specifikke ønsker om eksempelvis at bo sammen med jævnaldrende i form af "bofællesskab". Et sådant målrettet projekttilbud er netop blevet etableret på Plejecenter Klarahus.

Projektets baggrund

De seneste år er der kommet større fokus på de målrettede behov for støtte og aktivitet, som yngre mennesker med demens og deres pårørende har, samt på hvordan disse kan imødekommes. Fokusområder og ønsker som:

- Individuel støtte og interessebetonede aktiviteter, hvor de kan bruge de evner, som stadig er intakte.
- Mere udadrettede aktiviteter - da de generelt er i bedre fysisk form og mere fysisk aktive end ældre.
- Alderssvarende aktiviteter, der stemmer overens med de interesser og kulturelle præferencer, som de er vokset op med.
- Aktiviteter i en arbejdslignende situation med henblik på at kunne opretholde selvværdsfølelsen, selvrespekten og oplevelsen af fortsat at kunne gøre noget af værdi.
- At kunne deltage i sociale fællesskaber med ligesindede i eks. samtalegrupper, hvor de kan dele deres erfaringer, reaktioner og følelser med andre i samme situation.

Ny afdeling for yngre med demens

Sundheds- og Omsorgsudvalget, Københavns Kommune, godkendte i 2013 at

etablere en plejeboligafdeling for yngre borgere under 65 år med demens med henblik på, at motivere flere yngre med demens til at flytte tidligere i plejebolig.

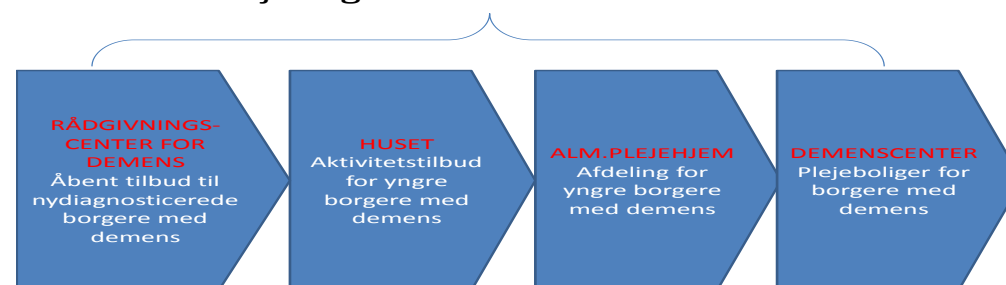
Afdelingens målgruppe er yngre borgere med let til moderat demens, som i dag bor i en *almindelig plejebolig*, men som har vanskeligt ved at finde sig tilrette i tilbuddet på grund af de øvrige beboeres høje gennemsnitsalder og nedsatte fysiske funktionsniveau. De har svært ved at relatere sig til deres medboere og plejehjemmets rammer og aktiviteter, fordi de som udgangspunkt er et andet sted i livet.

For yngre hjemmeboende borgere med demens kan frygten for at blive isoleret, ensom eller passiv, være en stor årsag til, at borgerne ikke søger en plejebolig, selvom behovet for omsorg er til stede grundet deres kognitive funktionsniveau. Plejecenter Klarahus har stor viden om målgruppen gennem aktivitets tilbuddet for yngre borgere med demens og projekt *Nye Spor*, foruden Rådgivningscenter for Demens og demenscenterdelen. Der vil derfor være gode muligheder for at skabe kendskab og tilknytning til resten af Klarahus og plejeboligafdelingen meget tidligt i borgerens sygdomsforløb, hvilket forhåbentlig vil medvirke til at motivere og lette overgangen fra eget hjem til plejebolig.

Afdelingen er etableret på en hel etage, hvor der tidligere var ti boliger. Etagen rummer gode fysiske muligheder for at imødekomme ønsket om et 'bofællesskab' gennem mindre bygningsmæssige tilpasninger.

Plejecenter Klarahus rummer således følgende demenstilbud:

Tilbud til borgere med demens på Pleje- og demenscenter Klarahus

Formål

Formålet med afdelingen er at øge trivslen for yngre borgere med demens i plejebolig, og motivere flere yngre til at flytte tidligere i plejebolig ved at:

- Give målgruppen mulighed for at bo sammen med ligesindede med fokus på, at understøtte et aktivt og struktureret hverdagsliv med sociale aktiviteter og fællesskaber.
- Etablere et fællesskab mellem beboerne i en indretning, der kan have karakter af et 'bofællesskab' eller lignende.
- Aktivt at inddrage de pårørendes ressourcer og viden i hverdagens aktiviteter samt understøtte netværk mellem de pårørende
- Skabe fysiske aktiviteter på afdelingen/i lokalområdet og dermed vedligeholde borgernes fysiske og kognitive færdigheder længst muligt
- Forebygge forværring i sygdomsudvikling længst muligt
- Skabe sammenhæng og sikre høj demensfaglighed i borgerens tilbud via tæt samarbejde mellem Plejecenter Klarahus' øvrige tilbud (Rådgivningscenter, aktivitetstilbud, demenscenter).

Succeskriterier

- At yngre borgere med demens *flytter tidligere i plejebolig*
- At yngre borgere med demens oplever at afdelingens aktiviteter har en positiv indflydelse på deres hverdag
- At yngre borgere med demens oplever, at afdelingens boligform (bofællesskab) har en positiv indflydelse på deres hverdag
- At yngre borgere med demens oplever, at afdelingens øvrige beboere har en positiv indflydelse på deres hverdag
- At de pårørende oplever, at deres viden og ressourcer aktivt bliver hørt og inddraget i afdelingens aktiviteter og hverdagslivet for deres pårørende
- At de pårørende oplever, at afdelingen er med til at understøtte et netværk mellem de pårørende
- At medarbejderne på afdelingen har de rette kompetencer og viden om målgruppen med henblik på at understøtte borgernes behov og ønsker.

Procesforløb

I den indledende fase blev der inviteret til en workshop, for at undersøge hvilke behov og ønsker der var til det kommende "bofællesskab" hos yngre mennesker med demens og deres pårørende. Denne proces blev understøttet af kvalitative interview, og der er, som led heri, udarbejdet en rapport for at få mere viden om et godt hverdagsliv for målgruppen og deres pårørende. Demensfaglige konsulenter, ledere og brobygningskonsulent har afholdt workshops med medarbejderne for at udvikle rammer, der kan bidrage til et aktivt hverdagsliv og socialt fællesskab for yngre mennesker med demens i et tæt samarbejde med pårørende. Ligeledes har der været fokus på at etablere samarbejde med frivillige og aktivt kunne gøre brug af de kulturelle muligheder, der er i lokalområdet.

Evaluerings

Afdelingen åbnede for indflytning januar 2015 og projektet evalueres løbende gennem to år for at følge udviklingen af beboernes trivsel, fysiske, sociale og kognitive funktionsniveau, herunder behov for og udvikling af velfærdsteknologiske løsninger igennem projekt *Tryghed for yngre borgere med demens*. I det der på nuværende tidspunkt ikke eksisterer sammenlignelig litteratur og erfaringer på området, vil projektet kunne skabe viden og evidens om yngre mennesker med demens.

Projektet er blevet til i samarbejde mellem forskellige aktører i styre- og arbejdsgrupper, hos hvem projektbeskrivelser samt øvrigt materiale kan rekvireres ved:

Projektejer: Nanna Skriver, Centerchef, Center for Omsorg, Kbh. Kommune

Projektleder: Berit Soon Olsen, Center for Omsorg, Kbh. Kommune

Lokalområdechef: Vivian Buse, Kbh. Kommune

Antropolog og konsulent: Helle Sithara Nielsen, Kbh. Kommune

Demenskonsulent: Birgitte Hein Klüwer, Kbh. Kommune

Brobygningskonsulent: Elisabeth Serena, Kbh. Kommune

Projektledere, Idéklinik Sund vækst, velfærdsteknologi: Pernille F. Mortensen og Kristina Tornbjerg, Kbh. Kommune

Demensvisitator: Lene Jacobsen, Kbh. Kommune

Demensfaglig afdelingsleder: Linda Bruunsgaard Stick, Kbh. Kommune

Leder i AC Huset: Susanne Juel Pedersen, Kbh. Kommune

Herudover har tidligere demenskonsulent Jytte Hansen og tidligere demensfaglig rådgiver Majbritt Joost deltaget i styregruppen